

ROCZNE SPRAWOZDANIE
Z WEWNĘTRZNEGO SYSTEMU
ZAPEWNIANIA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA
NA WYDZIALE ELEKTRYCZNYM

GRUDZIEŃ, 2013

Roczne Sprawozdanie z Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia opracowano na podstawie Zarządzenia nr 30 Rektora ZUT z dnia 12 czerwca 2013r. w sprawie podstaw funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz wytycznych do realizacji oceny jakości w siedmiu obszarach działania tego systemu w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie.

Podstawy prawne

Uchwała nr 59 Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 29 czerwca 2009 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia

Zarządzenie Nr 29 Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 19 kwietnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu uczelnianej i wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia

Zarządzenie Nr 30 Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie podstaw funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz wytycznych do realizacji oceny jakości o obszarach działania tego systemu w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie

Do sprawozdania załączono:

1. Wydziałowa Księga Jakości Kształcenia, 2012
2. Wydziałowa Księga Praktyk, 2012

W roku akademickim 2012/2013, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKJK) prowadziła działania doskonalące jakość procesu kształcenia, które wynikają zarówno z przepisów ministerialnych, uczelnianych oraz wydziałowych. W szczególności były to prace realizujące postanowienia Zarządzenia nr 30 Rektora ZUT z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie podstaw funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz wytycznych do realizacji oceny jakości o obszarach działania tego systemu w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie. Wytyczne do realizacji oceny jakości obejmują opracowanie lub usprawnienie istniejących procedur wydziałowych, przeprowadzenie oceny działań w danym obszarze, opracowanie sprawozdania z oceny jakości w poszczególnych obszarach. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia zintensyfikowała swoje prace na ocenie działań w poszczególnych obszarach.

W 2013 r. opracowana została Wydziałowa Księga Jakości Kształcenia Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na Wydziale Elektrycznym, która stanowi bazę do właściwej realizacji zadań dydaktycznych oraz wypełniania wizji i misji edukacyjnej Wydziału Elektrycznego. Opisuje ona m.in.: bazę systemu zapewnienia jakości kształcenia (z misją edukacyjną i polityką jakości), kształcenie na Wydziale (związek ze strategią, koncepcje kształcenia, programy kształcenia i plany studiów), rekrutację i realizację procesu dydaktycznego, mechanizmy doskonalenia systemu zapewnienia jakości oraz podstawowe dokumenty WSZJK. Księga ta jest przewodnikiem po systemie jakości kształcenia i będzie aktualizowana stosownie do zmieniających się uwarunkowań prawnych i wdrażania kolejnych procedur. Jest dostępna na stronie internetowej Wydziału.

Krótki czas od wejścia w życie Zarządzenia nr 30, spowodował, że WKJK w minionym roku nie opracowała wszystkich procedur, zajęła się natomiast opracowaniem oceny działań prowadzonych na Wydziale w obszarach tam wymienionych oraz wniosków.

Obszar O-I: Monitorowanie realizacji standardów kształcenia

O-I-1: Wydziałowa procedura dokumentowania i oceny osiągniętych efektów kształcenia w przedmiocie

O-I-2: Wydziałowa procedura oceny efektów kształcenia przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych

Prace w toku, zaplanowane do realizacji w roku akademickim 2013/2014. WKJK wyraża opinię, że powyższe procedury powinny mieć charakter uczelniany zwłaszcza w perspektywie nowego systemu informatycznego obsługującego tok studiów.

Działania:

W ramach powyższych procedur WKJK, przeprowadziła analizę i ocenę dokumentacji osiągnięcia efektów kształcenia na podstawie:

1. wyników sesji i zaliczania form zajęć
2. wyników „Ankiety Uczelni”
3. procesu dyplomowego
4. nakładu pracy przeciętnego studenta potrzebnego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia
5. przeprowadzonych hospitacji
6. wyników „Ankiety studenta/doktoranta”
7. Oceny realizacji efektów praktyk

Trudności i ich przyczyny w osiąganiu zakładanych efektów kształcenia analizowane były na spotkaniach WKJK. Ponadto przeprowadzona została ocena efektów kształcenia przez interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych na spotkaniach Rady Przemysłowo-Programowej oraz na spotkaniu Dziekana z najlepszymi studentami wydziału.

Ocena działań:

Stopień osiągania efektów kształcenia w roku akademickim 2012/2013 przeprowadzono na podstawie analizy i oceny dokumentacji osiągnięcia efektów kształcenia, zgodnie ze złożonym Panu Rektorowi we wrześniu 2013 roku Sprawozdaniem z oceny efektów kształcenia na Wydziale Elektrycznym.

O-I-3: Wydziałowa procedura okresowych przeglądów programów studiów**O-I-4: Wydziałowa procedura zgłaszania uwag i zmian do programu studiów i programu kształcenia**

Prace w toku, zaplanowane do realizacji w roku akademickim 2013/2014, zgodnie z terminem ustalonym przez UKJK– 15.03.2014

Działania:

W ramach powyższych działań, przeprowadzona została analiza sesji egzaminacyjnej, wydziałowa ankietyzacja studentów oceniająca nakład pracy. WKP dokonały przeglądu programów studiów

Ocena działań:

W roku akademickim 2012/2013 na podstawie analizy wyników sesji egzaminacyjnej oraz wydziałowych ankiet w których studenci ocenili nakład pracy jaki był im potrzebny do osiągnięcia

efektów kształcenia przypisanych do poszczególnych przedmiotów, a także sugestii osób odpowiedzialnych za poszczególne przedmioty, dokonano kilku zmian w programach kształcenia pod kątem udoskonalenia ich struktury. Propozycje tych zmian zostały zaakceptowane przez Wydziałowe Komisje Programowe i zatwierdzone przez Radę Wydziału.

W związku z wprowadzonymi Rozporządzeniem MNiSW z dnia 1 lipca 2013r. zmianami w zasadach organizacji studiów doktoranckich oraz uwagami Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczącymi programu kształcenia na studiach doktoranckich prowadzonych na wydziale, opracowano nowe programy kształcenia na studiach doktoranckich spełniających wszystkie wymagania określone przez aktualnie obowiązujące przepisy. Opracowane programy kształcenia na studiach doktoranckich zostały zatwierdzone przez Radę Wydziału.

Obszar O-II: Ocena i analiza procesu nauczania

O-II-1: Wydziałowa procedura planowania i organizacji roku akademickiego oraz semestru

Działania:

Organizacja roku akademickiego i planowanie zajęć wynika z obowiązujących wewnętrznych przepisów prawnych (Komunikat nr 4 Rektora ZUT z dnia 12 lutego 2013r.). Proces ten odbywa się na podstawie wieloletnich doświadczeń i zasad działania, proces ten przebiega sprawnie i jest zgodny z obowiązującymi normami i możliwe jest nadanie im sformalizowanego charakteru.

O-II-2: Wydziałowa procedura bieżącej kontroli zajęć i zadań dydaktycznych

Działania:

Przeprowadzono:

Hospitację zajęć (Zarządzenie nr 70 Rektora Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 30 sierpnia 2010 r.)

Ankietyzację studentów/doktorantów (Zarządzenie nr 34 Rektora ZUT z dnia 6 maja 2010r. za semestr letni roku ak. 2011/2012; Zarządzenie nr 3 Rektora ZUT z dnia 7 stycznia 2013r.)

Wydziałową ankietyzację zajęć prowadzonych przez doktorantów

Ocena działań:

Kontrola zajęć i zadań dydaktycznych odbywa się na Wydziale jako proces hospitacji zajęć i ankietyzacji studentów/doktorantów.

Decyzją dziekana hospitowano zajęcia dydaktyczne:

- A. nauczycieli akademickich zatrudnionych po raz pierwszy w WE ZUT – w trakcie pierwszego roku ich pracy,
- B. nauczycieli akademickich prowadzących po raz pierwszy wykłady,
- C. nauczycieli akademickich, którzy w danej jednostce organizacyjnej Wydziału uzyskali najniższą pozytywną ocenę w ankiecie studentów/doktorantów.

Ponadto w roku akademickim 2012/2013 hospitacji zajęć dydaktycznych zostali poddani wszyscy nauczyciele, którzy zostali zatrudnieni lub prowadzili po raz pierwszy wykłady w okresie ostatnich trzech lat i nie byli jeszcze hospitolowani.

Ostatecznie hospitacji poddano zajęcia prowadzone przez 16 nauczycieli akademickich.

Do chwili obecnej Dział Kształcenia ZUT przedstawił wyniki ankietyzacji części nauczycieli Wydziału (ankietyzacja prowadzona według zasad określonych w Zarządzeniu nr 34 Rektora ZUT z dnia 6 maja 2010r. za semestr letni roku ak. 2011/2012 i wszystkich nauczycieli Wydziału (ankietyzacja prowadzona według zasad określonych w Zarządzeniu nr 3 Rektora ZUT z dnia 7 stycznia 2013r.) za semestr zimowy roku ak. 2012/2013.

Analiza wyników ankiet wskazuje, że studenci i doktoranci pozytywnie - lecz najniżej - ocenili umiejętność przekazywania wiedzy weryfikację efektów kształcenia. Pozostałe oceniane aspekty działalności dydaktycznej nauczycieli zostały ocenione pozytywnie.

Podczas przeprowadzania ankietyzacji studentów/doktorantów studenci wypełnili także ankietę oceniającą zajęcia prowadzone przez doktorantów. Ankietyzacji poddano 14 doktorantów a wyniki ankiet wskazują na dobre lub bardzo dobre ich przygotowanie i zaangażowanie większości (10 z 14) z nich w prowadzone zajęcia dydaktyczne. Jedynie dwóch doktorantów uzyskało niektóre z ocen niższe aniżeli dostateczne (3,0).

Wnioski:

Podczas hospitacji, w pojedynczych wypadkach stwierdzono uchybienia związane z dyscypliną zajęć. Kierownikom jednostek organizacyjnych wydziału przekazano odpowiednie informacje z zaleceniem podjęcia odpowiednich działań naprawczych.

WKJK zgłasza uwagę do zapisów obowiązującej procedury uczelnianej w p.5.1.2. „skarga studenta powinna być złożona w dziale kształcenia... w formie oficjalnej petycji..” i w p. 5.5. „w przypadku, gdy hospitolowany nauczyciel akademicki nie zgadza się z treścią protokołu może w ciągu 7 dni złożyć odwołanie bezpośrednio do prorektora ds. kształcenia”, w których został pominięty dziekan. Nasuwa się też pytanie, czy celowy jest zapis o trybie odwoławczym od protokołu z przebiegu

hospitacji; ta ocena nie ma wpływu na żadną kwantyfikację, czy ocenę nauczyciela. Powinna jedynie służyć do „oceny jakości procesu dydaktycznego, stymulującego rozwój kwalifikacji zawodowych nauczycieli i eliminowanie błędów merytorycznych i metodycznych”, jak jest napisane w p. 1 tej procedury.

Kierownicy jednostek organizacyjnych Wydziału zapoznali się z wynikami ankiet podległych sobie nauczycieli akademickich i powinni podjąć odpowiednie działania eliminujące przyczyny pojawienia się sporadycznych ocen negatywnych lub niskich pozytywnych ocen.

Wyniki ankiet przedstawiono Kierownikowi Studium Doktoranckiego WE, opiekunom naukowym doktorantów oraz nauczycielom odpowiadającym za przedmioty prowadzone przez doktorantów z zaleceniem podjęcia odpowiednich działań naprawczych.

O-II-3: Wydziałowa procedura planowania i organizacji sesji egzaminacyjnej dla danego semestru/roku akademickiego

Prace w toku, zaplanowane do realizacji w roku akademickim 2013/2014, zgodnie z terminem ustalonym przez UKJK – 15.03.2014

Ocena działań:

Działania Wydziału Elektrycznego w zakresie planowania i organizacji sesji egzaminacyjnej odbywają się zgodnie z Regulaminem studiów i przebiegają prawidłowo. Bieżące doświadczenia stanowią punkt wyjścia do sformalizowania obecnych zasad.

O-II-4: Wydziałowa procedura realizacji i rozliczenia praktyki programowej

Działania:

W zakresie powyższej procedury, w roku akademickim 2012/2013 opracowana została Wydziałowa Księga Praktyk, stanowiąca fundament do opracowania procedury.

Ocena działań:

Na wydziale działa Pełnomocnik dziekana ds. praktyk studenckich, który odpowiedzialny jest m.in. za aktywizację procesu pozyskiwania miejsc praktyk i staży. Wszystkie działania regulują akty prawne: Uchwała nr 16 Senatu Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie z dnia 26 marca 2012r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów wyższych w ZUT; Zarządzenie nr 169 Rektora ZUT z dnia 20 listopada 2009r. w sprawie zasad realizowania praktyk zawodowych studentów ZUT.

O-II-5: Wydziałowa procedura przebiegu procesu dyplomowania

Działania:

Zasady procesu dyplomowania na Wydziale Elektrycznym ZUT w Szczecinie reguluje Uchwała RWE z dnia 7 lutego 2013r. WKJK sugeruje opracowanie procedury na podstawie powyższej Uchwały.

W ramach tego obszaru przeprowadzono analizę procesu dyplomowania.

Ocena działań:

Od kilku lat przewodniczący Komisji Egzaminu Dyplomowego wypełnia specjalną ankietę w której ocenia zgodność tematyki i zakresu pracy dyplomowej z kierunkiem studiów oraz z zainteresowaniami naukowymi i działalnością dydaktyczną opiekuna pracy dyplomowej, a także charakter samej pracy. W roku akademickim 2012/2013 znacząco – w porównaniu do lat poprzednich - zmniejszyła się liczba prac dyplomowych niezgodnych z obszarem działalności naukowo-badawczej opiekuna (pięć prac - co stanowi 2.89% wszystkich prac dyplomowych) oraz prac niezgodnych z jego działalnością dydaktyczną (siedem prac - co stanowi 4.05% wszystkich prac dyplomowych). Zmalała także liczba prac dyplomowych mających głównie lub wyłącznie charakter opisowy (sześć prac - co stanowi 3,47 % wszystkich prac). Można, zatem uznać, że wprowadzenie kilka lat temu ankiety egzaminu dyplomowego i zapoznanie nauczycieli akademickich wydziału z jej wynikami przyniosło zakładany efekt w postaci znaczącej poprawy tematyki prac dyplomowych. W dalszym ciągu jednak zbyt mało prac dyplomowych magisterskich dotyczy problemów naukowych – tylko 26% prac magisterskich miało taki charakter.

Wnioski:

WKJK wnioskuje o zwiększenie stopnia zgodności tematyki i zakresu prac dyplomowych z kierunkiem i poziomem studiów.

O-II-6: Wydziałowa procedura planowania terminów konsultacji studentów z nauczycielami

Prace w toku, zaplanowane do realizacji w roku akademickim 2013/2014.

Ocena działań:

Terminy konsultacji ustalane są na poziomie jednostek organizacyjnych i podawane są do wiadomości studentom na początku każdego semestru oraz na tablicach ogłoszeń. Bieżące doświadczenia stanowiąc będą bazę do opracowania procedury.

Obszar O-III: Ocena jakości i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych

O-III-2: Wydziałowa procedura bieżącej kontroli zajęć i zadań dydaktycznych

WYKAZANA W OBSZARZE II

O-III-3: Wydziałowa procedura badania i oceny bazy laboratoryjnej oraz materialnej do realizacji dydaktyki

Ocena bazy laboratoryjnej i materialnej do realizacji dydaktyki odbywa się na poziomie jednostek organizacyjnych. Trwają prace nad sformalizowaniem zasad.

O-III-4: Wydziałowa procedura doboru kadry dydaktycznej do realizacji zajęć

Działania:

Obsada zajęć dokonywana jest w sposób zapewniający w miarę możliwości równomierne obciążenie wszystkich nauczycieli, przy uwzględnieniu ich kwalifikacji, zgodnie z Zarządzeniem nr 114 Rektora ZUT z dnia 8 lipca 2009r. Trwają prace nad sformalizowaniem zasad.

O-III-6: Wydziałowa procedura wyboru przedmiotów obieralnych

Działania:

Proces wyboru przedmiotów obieralnych odbywa przy pomocy programu SIWE. Informatyczny system pozwala na bieżący monitoring i aktualizację systemu. Przygotowana została Uchwała RWE z dnia 7 lutego 2013r., która opisuje kryteria przyjęcia studenta na przedmiot obieralny. WKJK sugeruje opracowanie na jej podstawie procedury.

O-III-7: Wydziałowa procedura wyboru specjalności

Działania:

Proces wyboru specjalności odbywa przy pomocy programu SIWE. Informatyczny system pozwala na bieżący monitoring i aktualizację systemu. Obowiązuje Uchwała RWE z dnia 7 lutego 2013 r., która opisuje kryteria przyjęcia studenta na specjalność. WKJK sugeruje opracowanie na jej podstawie procedury, zgodnie z terminem ustalonym przez UKJK– 15.03.2014

O-III-8: Wydziałowa procedura przygotowania indywidualnego planu studiów i programu kształcenia

O-III-9: Wydziałowa procedura przygotowania indywidualnej organizacji toku studiów

Zasady studiowania na Wydziale Elektrycznym według indywidualnego planu studiów i programu kształcenia reguluje Uchwała RWE z dnia 4 października 2013r. WKJK sugeruje opracowanie procedury na podstawie powyższej Uchwały.

Obszar O-IV: Ocena warunków socjalnych oferowanych studentom

O-IV-1: Wydziałowa procedura wdrażania działań na rzecz pomocy socjalnej, naukowej i dydaktycznej studentom w procesie kształcenia

W ramach powyższego obszaru podejmowane są działania zgodne z obowiązującym w tym zakresie Zarządzeniem nr 39 Rektora ZUT z dnia 19.07.2013 r. - Regulamin przyznawania pomocy materialnej. Na podstawie doświadczeń przygotowana zostanie wydziałowa procedura.

Obszar O-V: Ocena dostępności informacji na temat realizacji kształcenia

O-V-1: Wydziałowa procedura udostępniania informacji o procesie kształcenia

O-V-2: Wydziałowa procedura wewnętrznego obiegu informacji na wydziale

Dostępność informacji na Wydziale odbywa się za pomocą strony internetowej, Systemu Informatycznego SIWE oraz tablic ogłoszeń. System Intranetowy Wydziału Elektrycznego (SIWE) jest autorskim systemem informatycznym wspierającym proces kształcenia, poprawiający jakość i organizację kształcenia; dzięki gromadzonym oraz przetwarzanym w systemie danym, możliwe jest bieżące monitorowanie całego procesu dydaktycznego i wdrażanie procedur związanych z poprawą jakości kształcenia.

Przeprowadzono wśród studentów pierwszego semestru ankietę, której celem było zoptymalizowanie form promocji wydziału w środowisku a zwłaszcza wśród młodzieży będącej potencjalnymi kandydatami na studia. Wyniki ankiety wskazują przede wszystkim na dominujące znaczenie Internetu, jako źródła informacji o studiach oraz na konieczność zwiększenia audiowizualnej atrakcyjności stron wydziałowych. Prace nad zoptymalizowaniem – z punktu widzenia kandydatów na studia – stron wydziałowych będą podjęte po wprowadzeniu nowych stron Uczelni.

Wszystkie źródła informacji wymagają bieżącej kontroli i systematycznych przeglądów oraz oceny dostępności informacji na temat realizacji procesu kształcenia na Wydziale.

Obszar O-VI: Ocena mobilności studentów i nauczycieli akademickich

O-VI-1: Wydziałowa procedura obsługi wyjazdów szkoleniowych i dydaktycznych studentów i pracowników wydziału w ramach programu Erasmus

O-VI-2: Wydziałowa procedura realizacji kształcenia w ramach programów zagranicznych i krajowych

Ocena działań:

Na wydziale działa Pełnomocnik dziekana ds. współpracy dydaktycznej z zagranicą, który odpowiedzialny jest m.in. za mobilność studentów w ramach programu Erasmus. Studenci informowani są na bieżąco o możliwościach wyjazdu: poprzez stronę internetową, ogłoszenia w gablotach oraz podczas spotkań z pełnomocnikiem. W celu zwiększenia liczby studentów przyjeżdżających na studia częściowe z zagranicy, na stronie internetowej wydziału stworzona została zakładka zawierająca informacje dla osób zainteresowanych pobytem na wydziale w ramach Erasmusa. Zamieszczane są także relacje studentów z pobytu zagranicznego.

Bieżące działania oparte są na następujących aktach prawnych:

- Zarządzenie nr 114 Rektora ZUT z dnia 8 lipca 2009 r. w sprawie rocznego wymiaru godzin dydaktycznych oraz trybu obniżania rocznego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych
- Zarządzenie nr 38 Rektora ZUT z dnia 6 czerwca 2012 r. w sprawie wyjazdów studentów i uczestników studiów doktoranckich w celu odbycia części studiów w uczelniach zagranicznych
- Zarządzenie nr 39 Rektora ZUT z dnia 15 czerwca 2012 r. w sprawie podejmowania i odbywania części studiów w Zachodniopomorskim Uniwersytecie Technologicznym w Szczecinie przez studentów i uczestników studiów doktoranckich uczelni zagranicznych.

Obszar O-VII: Analiza opinii studentów i absolwentów Uczelni o jakości kształcenia oraz opinii pracodawców o absolwentach

O-VII-1: Wydziałowa procedura badania rynku pracy w obszarze zgodnym z kierunkami studiów prowadzonych na wydziale

Prace w toku, zaplanowana do realizacji w roku akademickim 2013/2014.

Mając na uwadze potrzebę doskonalenia jakości kształcenia, Wydział na bieżąco podejmuje działania i decyzje w zakresie doskonalenia zarządzania procesami i dostosowania ich do zmian w europejskim szkolnictwie wyższym.

*Przewodniczący
Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia
Pełnomocnik dziekana ds. jakości kształcenia*

dr inż. Bogdan Broel-Plater